

socialmedicinsk tidskrift

Sjuttionde årgången häfte nr 5 1993

Redaktion:

Claes-Göran Westrin, redaktör och ansvarig utgivare
Ann Appelgren, redaktionssekreterare
Elisabeth Natt och Dag, expedition

Redaktionsutskott

Erik Allander, professor i socialmedicin, Huddinge
Ulf Andersson, socialdirektör, Stockholm
Per Bjurulf, professor i socialmedicin, Linköping
Arne Borg, direktör Äldrecentrum, Stockholm
Lars-Olov Bygren, professor i socialmedicin, Umeå
Jan Ekholm, professor i medicinsk rehabilitering, Stockholm
Axel Fugl-Meyer, professor i medicinsk rehabilitering, Umeå
Axel Gisslén, kommunalråd, Örebro
Gunnar Grimby, professor i medicinsk rehabilitering, Göteborg
Sven-Olof Isacsson, professor i socialmedicin, Lund
Lars-Göran Jansson, socialchef, Stenungsund
Jonie Oskarson, socialchef, Mölndal
Bengt Scherstén, professor i allmänmedicin, Lund
Jonny Schön, socialchef, Falun
Sune Sunesson, professor i socialt arbete, Lund
Leif Svanström, professor i socialmedicin, Stockholm
Gösta Tibblin, professor i allmänmedicin, Uppsala

Arbetslösheten på dagordningen

Arbetslösheten tillhör de klassiska frågorna inom socialmedicinen. Och med viss regelbundenhet finns det anledning att återkomma till ämnet. Den här gången med större skärpa än tidigare – läget har sällan varit så bekymmersamt. Jämfört med tidigare lågkonjunkturer finns i dagens arbetslöshet en rad nya fenomen, som för- anlett oss att rubricera numret "Den nya arbetslösheten".

Numret ger i några originalartiklar ny information om arbetslöshetens socialmedicinska effekter. I en studie från nedläggningen av massfabriken i Köpmanholmen har Christer Gunnarsson och James Winoy följt vad som hänt tre år före och efter nedläggningen. I en kompletterande artikel redogör Britta Håkans för hur några av de drabbade i brev beskrivit sina reaktioner på vad som skett.

Det har under senare år funnits en tendens att tona ned de ekonomiska hoten vid arbetslöshet. Att dessa fortfarande är en realitet, och en kanske försummad del inom den svenska forskningen, framgår av en studie som Bengt Starrin och Bertil Lundberg genomfört i Värmland.

Hans Berglind skrev för några år sedan om arbetslösheten som ett av de största problemen som socialsekreterarna mötte i sin kontakt med klienterna. Samtidigt fanns det sällan något man kunde göra åt arbetslösheten. Två artiklar belyser arbetslöshetens koppling till kommunernas sociala verksamhet: Sven Trygged ger en överblick över hur värderingarna skiftat då det gäller frågan om *vem* som skall få beredskapsarbete. Åke Bergmark analyserar frågan om vad arbetslösheten betyder för socialbidragstagandet.

Arbetslösheten är ett resultat av mänskliga beslut och aktiviteter. Vill vi så kan arbetslösheten avskaffas. Det handlar om hur framskjuten plats frågan får på dagordningen. Med en arbetslöshet som beräknas bli omkring 10 procent fram till slutet av seklet kan vi bara konstatera – trots allt som sägs – att frågan inte är så högt prioriterad på agendan som man kunde hoppas. Ännu så länge.

Urban Janlert

Gästredaktör för temadelen av detta nummer är Urban Janlert som är socialmedicinare och chef för Norrbottens läns landstings samhällsmedicinska enhet i Luleå